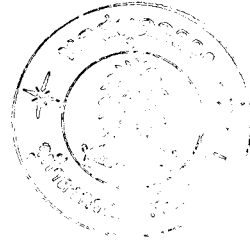

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศไทย เพราะการศึกษาสามารถช่วยให้คนในชาติรู้จักคิด และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยเหตุผล ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความเจริญ และความมั่นคงของประเทศไทย ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มีความตอนหนึ่งว่า

ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและส่วนรวม คือการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงเกือบทุกอย่างในบุคคล และประเทศไทย ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของอนุชนทุกระดับ จึงควรได้ทราบ และตระหนักในความสำคัญของงานที่ตนทำ ทั้งต้องพยายามปฏิบัติให้ได้ผลสมบูรณ์เต็มตามความมุ่งหมาย เจตนาของการศึกษานั้นกล่าวโดยสรุปก็คือ การวางรากฐานที่ดีที่ถูกต้องในตัวบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ทั้งปวง^๑

ครูจึงเป็นผู้มีความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับ เป็นอย่างยิ่ง เพราะหน้าที่ครูคือการอบรมสั่งสอนเด็กให้มีความเจริญทั้งทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางความประพฤติ สิ่งเหล่านี้สามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะเริ่มฝึกตั้งแต่เด็กเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นวัยที่ครูมีโอกาสฝึกและสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน เช่น ความอดทน ความระมัดระวัง การทำงานด้วยตนเอง รู้จักทำงานนอกเวลาโดยไม่ต้องพึ่งครู มีความรับผิดชอบต่องาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นในระยะนี้จึงเป็นระยะสำคัญสำหรับการวางรากฐานเบื้องต้นดังกล่าว

^๑พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, พระบรมราโชวาท, "ปฏิรูปแผนการศึกษาแห่งชาติ", วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ (มีนาคม, ๒๕๑๔) หน้า ๓.

การบ้านมีความสำคัญมากในระดับประถมศึกษา ดังที่ กิตติยวดี บุญชื้อ กล่าวไว้ว่า
 การบ้านเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการช่วยเสริมทักษะทางด้านวิชาการของเด็กให้มีมากขึ้น
 การเรียนรู้ทั้งหลายนั้น หากไม่หมั่นฝึกฝนเป็นกิจวัตร ก็ย่อมจะไม่เกิดผล แต่หลักสำคัญที่ครูควร
 คำนึงถึงคือ การบ้าน ควรจะเป็นเครื่องเสริมพัฒนาการทางด้านวิชาการของเด็ก เท่าที่ความ
 สามารถของแต่ละคนจะทำได้ ขณะเดียวกัน พัฒนาการทางด้านอื่น ๆ ของเด็กก็เป็นสิ่งที่ครู
 และผู้ใหญ่ทุกคนไม่ควรละเลย^๑

นอกจากนั้น การบ้าน ยังมีส่วนสำคัญในการฝึกและสร้างนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ดังที่ประสาร
 มาลากุล ฌ อยุธยา ได้กล่าวถึง การบ้านในทัศนะของผู้ปกครองว่า

การบ้านเป็นโอกาสที่เด็กจะได้หัดควบคุมตัวเอง เป็นวิธีทางที่เด็กจะได้เรียนรู้จักทำงานด้วย
 ตัวเอง หัดรับผิดชอบ และได้มีประสบการณ์ในการเรียนเพิ่มจากที่ได้จากเวลาที่อยู่ในโรง
 เรียน เปิดโอกาสให้เด็กได้คิดทบทวนสิ่งที่เรียนในชั้น นอกจากนั้นการบ้านยังมีความหมาย
 เสมือนเป็นสื่อที่จะเชื่อมโยงบ้านและโรงเรียน เข้าด้วยกัน^๒

จะเห็นได้ว่า เรื่องการบ้านในระดับประถมศึกษานั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้
 สมาน แสงมลิ ได้พูดถึงการศึกษาในสหภาพโซเวียตว่า

ในต่างประเทศอย่างสหภาพโซเวียต ก็มีกฎข้อบังคับไว้ว่า นักเรียนนั้นต้องมีการบ้าน โดย
 กำหนดว่า ชั้น ป.๑ ต้องมีการบ้านซึ่งนักเรียนจะทำเสร็จในราว ๑ ชั่วโมง ป.๒ ชั่วโมง
 ครึ่ง ป.๓-๔ สองชั่วโมง ป.๕-๖ สองชั่วโมงครึ่ง ป.๗ สามชั่วโมง ป.๘,๙,๑๐ ต้อง
 ๔ ชั่วโมง เขามีกำหนดว่าครูจะต้องให้การบ้านแก่เด็ก^๓

^๑กิตติยวดี บุญชื้อ, "บทบาทของการบ้านต่อการเรียน," วิทยาสาร ๒๑
 (๑๕ มกราคม, ๒๕๑๓) : ๑๐.

^๒ประสาร มาลากุล ฌอยุธยา, "การบ้านในทัศนะของผู้ปกครอง,"
ศูนย์ศึกษา (มีนาคม, ๒๕๐๘) : ๔๓.

^๓สมาน แสงมลิ, "การศึกษาในสหภาพโซเวียต," วิทยาจารย์ ๗๓
 (กรกฎาคม, ๒๕๑๗) : ๘.

เอนกกุล กวีแสง มีความเห็นเกี่ยวกับการให้การบ้านว่า

ด้วยเหตุที่การให้การบ้านแก่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีผลดีขึ้น และการทำงานตามล่ำฟังจะช่วยให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มาก เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียน ครูจึงควรจะให้การบ้านแก่นักเรียน เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ นอกจากนั้น การให้การบ้านควรจะมีมากขึ้นตามวัยของนักเรียน ในชั้นเล็ก ๆ อาจมีการบ้านที่ใช้เวลาทำไม่เกิน ๓๐ นาที ผู้ปกครองของนักเรียนมักจะเห็นคุณค่าประโยชน์ของการให้การบ้าน และขอร้องให้ครูให้การบ้านแก่นักเรียนอยู่เสมอ^๑

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า, "การบ้าน" มีความหมายทั้งต่อเด็ก ครู และผู้ปกครอง ถ้าทุกคนพยายามเอาใจเขามาใส่ใจเรา "การบ้าน" ก็คงจะเป็นเครื่องมือสร้างสัมพันธภาพ และสนับสนุนพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดี^๒ แต่ปัญหาเกี่ยวกับการให้การบ้านนั้นมียุ่่มากจนไม่อาจหาข้อยุติได้ เช่น ควรมีการบ้านหรือไม่ มีมากน้อยเพียงใด ควรให้การบ้านแก่นักเรียนประเภทใด ริชาใด ที่ควรให้การบ้าน ริชาใดไม่ควร เหล่านี้เป็นปัญหาซึ่งโต้เถียงกันอยู่ไม่รู้จบสิ้น^๓ ครูและผู้ปกครองได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการให้การบ้านที่แตกต่างกัน ดังนี้

ในทัศนะของครู การบ้านเป็นเครื่องฝึกฝนความชำนาญในวิชาการต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว เป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการเรียนการสอน จนอาจกล่าวได้ว่า ตราบใดที่ยังมีการเรียนการสอนกันอยู่ การบ้านก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมียู่ตราบนั้น แต่ก็มีครูจำนวนหนึ่งมีความเห็นว่า การให้การบ้านเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ตนเอง สำหรับทัศนะของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นบุคคลหลายระดับ หลายอาชีพ มีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันไป การบ้านย่อมถูกเพ่งเล็งไปในทางต่าง ๆ กัน มีทั้ง

^๑ เอนกกุล กวีแสง, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เขต, ๒๕๒๐) : ๑๘๗.

^๒ อรสา กุมาริ ปุกหุด, "ข้อคิดสำหรับการให้การบ้าน," วิทยาสาร (มิถุนายน, ๒๕๒๐) : ๓๕.

^๓ ประเทิน มหาชินธิ์, "การให้การบ้าน," ประชาศึกษา ๖ (มกราคม, ๒๕๑๒) : ๓๒๗.

คุณและโทษซึ่งผู้เขียนจะสรุปความคิดเห็นของผู้ปกครองต่างฐานะ ต่างอาชีพว่า จะมองการบ้านในแง่ใดบ้าง ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ผู้ปกครองอยู่ในฐานะร่ำรวย มีการศึกษาดี จะเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนของลูก ๆ ชกถามผลการเรียน เมื่ออยู่ที่บ้านมักจะตรวจสอบแบบฝึกหัดของเด็กว่า ครูตรวจอย่างไร

ในเรื่องการบ้าน ผู้ปกครองกลุ่มนี้ให้ทัศนะว่า เป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอนมาก ควรจะมีการบ้านทุกวัน เพราะ

๑. เป็นการฝึกฝนความชำนาญของเด็กในสาขาวิชานั้น
๒. เป็นการป้องกันไม่ให้ลูกใช้เวลาว่างโดยเปล่าประโยชน์
๓. เป็นการป้องกันไม่ให้ลูกรกวัน เมื่อต้องการพักผ่อนในยามว่าง

กลุ่มที่สอง ผู้ปกครองที่จัดอยู่ในพวกมีฐานะร่ำรวย มีคนนับหน้าถือตา แต่ขาดความรู้ด้านการศึกษา

การบ้านในทัศนะของผู้ปกครองกลุ่มนี้ เห็นว่าเป็นเครื่องบั่นทอนสุขภาพ และเป็นการทำลายความสุขของเด็ก เพราะแทนที่จะได้ไปเที่ยว ดูหนัง ฟังเพลง กลับต้องมานั่งทำการบ้าน ซึ่งบางครั้งกว่าจะเสร็จ ก็เกือบ ๓-๔ ทุ่ม

กลุ่มที่สาม ผู้ปกครองประเภทที่ยากจน แต่มีความสนใจในการศึกษา ความเป็นอยู่ค่อนข้างฝืดเคือง ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องหวังพึ่งแรงงานจากลูก ๆ เนื่องจากคนในครอบครัวมีน้อย ดังนั้นผู้ปกครองประเภทนี้มักไม่มีเวลาสนใจการเรียนของลูกเท่าใดนัก อยากรให้ลูกช่วยทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพไปด้วยและ เรียนไปด้วย

การบ้านในทัศนะของผู้ปกครองกลุ่มนี้ จึงเป็นเรื่องก่อความรำคาญไป

พวกที่สี่ ผู้ปกครองมีฐานะยากจนหาเข้ากินคำ ส่วนมากเป็นผู้ปกครองของเด็กในระดับประถมต้น พวกนี้ไม่ค่อยมีเวลาสนใจในการศึกษาเล่าเรียนของลูก เพราะไม่มีเวลาจะมาสนใจนั่นเอง

การบ้านในทัศนะของผู้ปกครองกลุ่มนี้ เป็นสิ่งไม่จำเป็นอย่างยิ่ง^๑

ผู้ปกครองบางคนต้องการให้เด็กมีการบ้าน เพราะว่าที่บ้านมีเวลาว่างมาก เด็กควรใช้เวลาว่างทำการบ้านดีกว่าออกไปเล่นนอกบ้าน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการบ้านแบบนี้ไม่เหมาะกับเด็ก บิดามารดาของเด็กบางคนไม่ชอบให้เด็กของตนมีการบ้าน เพราะเขาหาเวลาที่จะพบปะลูก ๆ ยากอยู่แล้ว การบ้านยังมาแย่งเวลาของเขาไปอีก^๒

นอกจากนี้การให้การบ้านที่ไม่เหมาะสม ขาดการประสานสัมพันธ์จะเป็นปัญหาใหญ่ เพราะแทนที่การบ้านจะเป็นคุณ จะเป็นเครื่องสร้างเสริมสติปัญญา เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และนิสัยอันเหมาะสม กลับจะกลายเป็นเครื่องทำหั่นให้คนถดถอย ย่อท้อ เกล็ดครุ ชงโรงเรียน หากนักเรียนมีความกลัวว่าจะถูกลงโทษ อาจต้องหันไปลอกการบ้าน หรือ พุดปดกับครุ ซึ่งเป็นการเพาะให้เกิดนิสัยที่จะเป็นโทษแก่พลเมืองของชาติต่อไป^๓

จะเห็นได้ว่า ทั้งครุ และ ผู้ปกครอง ต่างก็มีอิทธิพลต่อนักเรียน ดังที่ อรสา กุมาริ ปุกหุด ได้กล่าวไว้ว่า

ชีวิตการ เป็นนักเรียนย่อมจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลสองฝ่ายด้วยกัน คือผู้ปกครองและครุ ซึ่งโดยอุคคคติแล้ว บุคคลทั้งสองฝ่ายนี้ย่อมจะมีความต้องการให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นทุก ๆ ทาง ทั้งสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ดังนั้น ถ้าต่างก็ร่วมมือกันส่งเสริมเด็กด้วยความเข้าใจอันดีต่อกันแล้ว ผลดีย่อมจะเกิดแก่เด็ก เป็นอเนกประการ^๔

^๑ทรงศักดิ์ บุญสิทธิ์ "การบ้านกับผู้ปกครอง," ครูสารภาคการศึกษา (มิถุนายน, ๒๕๑๖) : ๒๔-๓๐.

^๒Jerry F. Kotnour, "No Homework : A Student's Right !" The Education Digest (May 1978) P.31 .

^๓สุรัตน์ ศิลปอนันต์, "การบ้าน," มิตรครุ ๑๖ (พฤษภาคม, ๒๕๑๗) : ๒๒.

^๔อรสา กุมาริ ปุกหุด, "ผู้ปกครองกับโรงเรียน," วิทยาสาร (พฤศจิกายน, ๒๕๑๔) : ๑๖.

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อการให้การบ้านนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูในการพิจารณาให้การบ้านที่เหมาะสม และเพื่อให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของตนในการดูแลช่วยเหลือเด็กในปกครองของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง ต่อการให้การบ้านนักเรียนในระดับประถมศึกษา
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่อยู่โรงเรียนต่างสังกัด ซึ่งมีต่อการให้การบ้านนักเรียน
๓. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียน ที่อยู่โรงเรียนต่างสังกัด ซึ่งมีต่อการให้การบ้านนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

๑. ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การบ้านแตกต่างกัน
๒. ครูที่อยู่โรงเรียนต่างสังกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การบ้านแตกต่างกัน
๓. ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนที่อยู่ต่างสังกัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การบ้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้การบ้านนักเรียนประถมศึกษา โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating - Scale) แบบสอบถามปลายปิด (Closed - End) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open - End)

๒. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูและผู้ปกครองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดต่าง ๆ ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน ๑๒ คน และให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบสอบถาม จำนวน ๗ คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์

๓. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับครู และผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร คือ ครูและผู้ปกครองของนักเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน ๒๔ คน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๕๖ คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๒๑๖ คน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๒ คน รวมจำนวน ๔๐๘ คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

๔. วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาร้อยละ มีชดิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาความแตกต่างของมีชดิมเลขคณิต โดยใช้การทดสอบค่าที (t - test) และ Analysis of Variance (ANOVA)

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครู และผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน ๓๔ โรงเรียน

๒. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง ในโรงเรียน สังกัดต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการให้การบ้านนักเรียนในระดับประถมศึกษา ตลอดจนข้อปฏิบัติในการให้การบ้าน และข้อเสนอแนะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) นี้เชื่อมั่นได้ที่สามารถสำรวจความคิดเห็นในเรื่องที่ต้องการวิจัยได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ความจำกัดของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้อาจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากการตอบแบบสอบถามของครูและผู้ปกครองต่างกลุ่ม ต่างสังกัด ที่มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการบ้านไม่เท่ากัน

คำจำกัดความ

๑. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อการให้การบ้าน
๒. ครู หมายถึง ผู้สอนวิชาต่าง ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
๓. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลการศึกษาของนักเรียน ซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
๔. การบ้าน หมายถึง งานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนไปทำที่บ้านนอกเวลาเรียน และนำมาส่งครูตามวัน เวลา ที่กำหนดไว้^๑

^๑Carter V. Good, Dictionary of Education (New York:MC Graw Hill Book Company, Inc., 1959) p.272.

ความสำคัญ หรือ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

๑. ทำให้ทราบความคิดเห็นของครู และผู้ปกครอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และประถมศึกษาปีที่ ๔ เกี่ยวกับการให้การบ้านนักเรียน
๒. เป็นแนวทางสำหรับครู ในการพิจารณาให้การบ้านที่เหมาะสมกับนักเรียน
๓. เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครองในการดูแล และให้ความช่วยเหลือในเรื่องการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนของตน